

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Práctica Tributaria	Código	612499012	
Titulación	Mestrado Universitario en Avogacía (plan 2012)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Público			
Coordinación	Ruíz García, José Ramón	Correo electrónico	j.ruiz@udc.es	
Profesorado	Ruíz García, José Ramón	Correo electrónico	j.ruiz@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia "Práctica tributaria" pretende aproximar aos estudantes do Máster da Avogacía ao estudo do sistema tributario español, desde os seus principios configuradores ata as características esenciais das súas principais figuras impositivas (IS, IVE, etc.), e todo iso desde un enfoque orientado ao exercicio práctico do Dereito.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Posuír, comprender e desenvolver habilidades que posibiliten aplicar os coñecementos académicos especializados adquiridos no grao á realidade cambiante á que se enfrontan os avogados para evitar situacións de lesión, risco ou conflito en relación aos intereses encomendados ou o seu exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas e nas funcións de asesoramento
A2	Coñecer as técnicas dirixidas á investigación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais
A3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais
A4	Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber atopar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdicional
A5	Coñecer e saber aplicar os dereitos e deberes deontolóxicos profesionais nas relacións do avogado co cliente, as outras partes, o tribunal ou autoridade pública e entre avogados
A6	Coñecer e avaliar as distintas responsabilidades vinculadas ao exercicio da actividade profesional, incluíndo o funcionamento básico da asistencia xurídica gratuíta e a promoción da responsabilidade social do avogado
A7	Saber identificar conflitos de intereses e coñecer as técnicas para a súa resolución, establecer o alcance do segredo profesional e da confidencialidade, e preservar a independencia de criterio
A8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico
A9	Coñecer e saber aplicar na práctica a contorna organizativa, de xestión e comercial da profesión de avogado, así como o seu marco xurídico asociativo, fiscal, laboral e de protección de datos de carácter persoal
A10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional
A11	Saber desenvolver destrezas que permitan ao avogado mellorar a eficiencia do seu traballo e potenciar o funcionamento global do equipo ou institución en que o desenvolve mediante o acceso a fontes de información, o coñecemento de idiomas, a xestión do coñecemento e o manexo de técnicas e ferramentas aplicadas
A12	Coñecer, saber organizar e planificar os recursos individuais e colectivos dispoñibles para o exercicio nas súas distintas modalidades organizativas da profesión de avogado
A13	Saber expor de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedimental
A14	Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares

A15	Saber desenvolver habilidades e destrezas interpersoais, que faciliten o exercicio da profesión de avogado nas súas relacións cos cidadáns, con outros profesionais e coas institucións
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo
B6	Capacidade de traballo en equipo
B7	Capacidade de liderado
B9	Capacidade de resolución de problemas
B10	Desenvolvemento dos principios de lealdade e confidencialidade
B11	Capacidade de argumentar tanto en forma oral como escrita
B12	Desenvolvemento dun espírito crítico, lóxico e creativo
B13	Capacidade de manexo das tecnoloxías da información e comunicación no desenvolvemento da súa actividade laboral
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma
C2	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
C5	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
C6	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
C7	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
	Análise dos elementos esenciais do tributo.	AM8	
	AM12		
	AM14		
	AM15		
Coñecemento e contextualización do sistema tributario español	AM2		
	AM3		
	AM4		
	AM5		
	AM6		
	AM7		
	AM8		
	AM9		

Estudo e aplicación dos procedementos tributarios.	AM1	BM1		
	AM2	BM10		
	AM3			
	AM4			
	AM6			
	AM7			
	AM9			
	AM10			
	AM11			
	Aplicación práctica dos coñecementos adquiridos.	AM13	BM2	CM1
			BM3	CM2
		BM4	CM5	
		BM5	CM6	
		BM6	CM7	
		BM7		
		BM9		
		BM11		
		BM12		
		BM13		

Contidos	
Temas	Subtemas

LECCION 1

Estrutura do poder tributario no Estado español. Os principios constitucionais. Os principios de xeneralidade, capacidade contributiva, igualdade, progresividade e non confiscatoriedad.

LECCION 2

Os ingresos públicos. Concepto e clases. Ingresos de Dereito privado. Os ingresos de Dereito público. O tributo. Concepto e clases. Impostos, taxas e contribucións especiais. Distinción entre taxas e prezos públicos. A parafiscalidad.

LECCION 3

As fontes do Dereito Financeiro. Nocións xerais. A Constitución. A Lei. O principio de legalidade tributaria. O Decreto-Lei. A delegación lexislativa e a deslegalización. O regulamento. Os convenios internacionais en materia tributaria. O Dereito da Unión Europea. Outras fontes.

LECCION 4

Eficacia das normas tributarias no espazo e no tempo.

LECCION 5

A aplicación da norma tributaria. A interpretación da norma tributaria. O "conflicto" na aplicación da norma.

LECCION 6

A relación xurídica tributaria e a obrigaón tributaria. O feito imponible. A exención tributaria.

LECCION 7

Suxeitos da obrigaón tributaria. Suxeitos pasivos (contribuíntes e substitutos), responsables e sucesores nas débedas tributarias.

Capacidade de obrar tributaria. Representación. Domicilio fiscal.

LECCION 8

A base imponible. Métodos e réximes de determinación da base imponible. A base liquidable. Tipo de gravame. A cota tributaria. A débeda tributaria en sentido amplo.

LECCION 9

Extinción da obrigaón tributaria. Pago. Adiamento e fraccionamiento do pago. Prescrición. Compensación.

LECCION 10

Os procedementos tributarios: consideracións xerais e normas comúns. Os deberes de colaboración do suxeito pasivo e de terceiros. O deber da Administración de informar e asistir ao contribuínte no cumprimento das obrigaóns

tributarias. As consultas á Administración. Proba.
Notificacións. Entrada no domicilio dos obrigados tributarios.

LECCIÓN 11

Os procedementos de xestión tributaria. Declaración tributaria e declaración-liquidación. A liquidación tributaria.

LECCION 12

A comprobación no ámbito da xestión tributaria.
A Inspección tributaria. Organización, funcións e procedemento. Documentación da actuación inspectora.

LECCION 13

A recadación da débeda tributaria en período voluntario. O ingreso extemporáneo voluntario. Procedemento de prema. Oposición á execución, tercerías e suspensión da execución.

LECCION 14

A revisión de actos en vía administrativa. Procedemento de declaración de nulidade. Revogación e revisión de actos tributarios. Declaración de lesividade. Procedemento de devolución de ingresos indebidos. O recurso de reposición previo ao económico-administrativo. As reclamacións económico-administrativas.

LECCION 15

Infraccións tributarias: natureza e clases. Elementos: acción, tipicidade, antijuridicidade, culpabilidade.
As sancións tributarias. Clases. O procedemento para a aplicación das sancións tributarias. Os delitos contra a Facenda Pública.

LECCION 16

O sistema tributario español. Concepto e caracteres.
Estrutura.

LECCIÓN 17: Aspectos esenciais da imposición directa e indirecta: IRPF; IS; IP; ISD; ITPAJD; IVE

profesores responsables: David Platero López de Turiso-Abogado. Carmen García-Puertas Magariños-Abogado, Francisco García Magariños-Inspector de Hacienda, Antonio Abuín Porto, Pedro Esperón Portela- Contable, Miguel Caamaño Anido, Catedrático de Universidad.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A1 A2 B2 B3	9	9	18
Estudo de casos	A1 A3 A4 A7 A8 A10 A11 A12 B1 B2 B9 B10 B12 B13 C6	5	10	15
Traballos tutelados	A1 A2 A13 A14 A15 B2 B4 B5 B6 B7 B9 B11 B13 C1 C2 C5 C7	0	15	15
Proba obxectiva	A13 B2 B4	2	0	2
Sesión maxistral	A2 A3 A4 A5 A6 A9	5	57.5	62.5
Atención personalizada		0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Traballos tutelados	Metodoloxía onde o suxeito deberá profundizar no estudo dunha materia o cuestión específica dentro dos contidos da asignatura mediante a realización de un traballo de investigación baixo a tutela dun profesor que orientará ao alumno sobre as principais liñas a seguir, resolvendo todas aquelas dúbidas que durante a realización do mesmo puidesen plantexarse. Esta metodoloxía implica, por unha parte, un elevado grado de autonomía do alumno que deberá definir a estrutura do traballo e xestionar os materiais a empregar (lexislación, xurisprudencia e doutrina); e, por outra, potencia a mellora das súas habilidades de interpretación, argumentación e redacción de textos xurídicos.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Estudo de casos Sesión maxistral	<p>O módulo de atención personalizada está pensado para:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Atender persoalmente as dúbidas que poidan suscitarse ao fío das leccións maxistrais. -Resolver cuestións expostas ao fío dos supostos prácticos entregados aos alumnos -Axudar a atopar o material que os alumnos precisan para realizar os traballos que se lles asignen
-------------------------------------	--

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A1 A3 A4 A7 A8 A10 A11 A12 B1 B2 B9 B10 B12 B13 C6	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.	25
Traballos tutelados	A1 A2 A13 A14 A15 B2 B4 B5 B6 B7 B9 B11 B13 C1 C2 C5 C7	Metodoloxía onde o suxeito deberá profundizar no estudo dunha materia o cuestión específica dentro dos contidos da asignatura mediante a realización de un traballo de investigación baixo a tutela dun profesor que orientará ao alumno sobre as principais liñas a seguir, resolvendo todas aquelas dúbidas que durante a realización do mesmo puidesen plantexarse. Esta metodoloxía implica, por unha parte, un elevado grado de autonomía do alumno que deberá definir a estrutura do traballo e xestionar os materiais a empregar (lexislación, xurisprudencia e doutrina); e, por outra, potencia a mellora das súas habilidades de interpretación, argumentación e redacción de textos xurídicos.	25
Proba obxectiva	A13 B2 B4	<p>Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc.</p> <p>A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.</p>	50

Observacións avaliación

Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<p>- ( ) . .</p> <p>Edicións do 2014:-Curso de Derecho Financiero y Tributario, Tecnos, Madrid, (autores: Martín Queralt, Lozano Serrano, Tejerizo López y Casado Ollero).-Derecho Financiero y Tributario. Parte General, Lex Nova, Valladolid, (autores: Menéndez Moreno y otros).-Derecho Financiero y Tributario. Parte General, Civitas, Madrid, (autor: Pérez Royo).-Curso de Derecho Financiero y Tributario. Parte General, Marcial Póns, Madrid, (autor: Ferreiro Lapatza).-Curso de Derecho Tributario. Parte Especial, Tecnos, Madrid, (coord. F.Perez Royo)-Curso de Derecho Financiero y Tributario. Parte Especial, Marcial Póns, Madrid, , (autores: Ferreiro Lapatza, Martín Queralt, Clavijo Hernandez, Perez Royo).-Manual del Sistema Tributario español, Civitas, Madrid, , (autores: Garcia Añoveros y otros).-Derecho Tributario. Parte General, Civitas, Madrid, , (autor Calvo Ortega).-Derecho Tributario, Aranzadi, Pamplona, , (autores: Martín Queralt, Lozano Serrano, Poveda Blanco).-Derecho Financiero y Tributario, I., (autor: Palao Taboada), Ed. Cóllex, Madrid, 1987.-Manual de Derecho Presupuestario, (autor: Martínez Lago), Ed.Cóllex, 2001.Códigos de leis financeiras e tributarias recomendados: os publicados pola editorial Aranzadi y Civitas. -Notas de Derecho Financiero, Seminario Derecho Financiero UCM (dir. Sainz de Bujanda), Servicio Publicaciones UCM, Madrid, 1975-1976.-Hacienda y Derecho, Sainz de Bujanda, vols.1-6, 1955-1973, IEP, Madrid.-Introducción al estudio del Derecho Financiero, Rodríguez Bereijo, IEF, Madrid, 1976.-Tratado de Derecho Financiero y Tributario Constitucional, Sanchez Serrano, Marcial Póns, 1997.-Comentarios Sistemático a la Nueva Ley General Tributaria, VV.AA., Estudios Financieros, Madrid, 2004.-Comparative Income Taxation, Ault/Arnold, Kluwer, 2004.-Tax Law Design and Drafting, Thuronyi, IMF, Washington, 2004.-European Tax Law, Terra/Wattel, Kluwer, 2003.-Steuerrecht, Kruse, Becke, Munich.-Steuerrecht, Tipke/Lang, O.Schmidt, Berlin.</p>
<p>Bibliografía complementaria</p>	<p>RECURSOS WEB:-Página oficial del Ministerio de Hacienda conteniendo: la) Legislación tributaria actualizada; b) proyectos normativos; c) doctrina administrativa Dirección General de Tributos y TEAC: www.meh.es-Página oficial de la Agencia Estatal de administración tributaria conteniendo: la) Legislación tributaria actualizada; b) guías para la liquidación de impuestos; c) consultas más frecuentes; y d) links o enlaces con otras Administraciones tributarias y entes dotados de poder tributario: www.aeat.es-Página oficial de la OCDE donde se recogen: la) importantes materiales que son fuente indirecta de Derecho tributario; y b) enlaces con otras administraciones tributarias: www.oecd.org-Página oficial de la Comisión de la UE donde se recogen: la) novedades sobre normativa y jurisprudencia comunitaria en materia tributaria; b) enlaces referidos la páginas oficiales de la UE donde se recoge la legislación comunitaria-tributaria y financiera; c) informes, códigos de conducta, recomendaciones, y decisiones de instituciones comunitarias en materia financiera y tributaria:http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/index_en.htm-Página web de la UDC: Westlaw, Westlaw internacional</p>

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías